

דברי הכפר

בְּרָכוֹת וּבִטּוּי גְמוּסִי
לְמוֹעֲדִים:

הָעֵזָה:
חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן, לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה:
תִּזְכּוּ וְתִחְיֶינָה וְתִאָּרִיכוּ יָמִים:
נְעִימוֹת וְטוֹבוֹת:

הַמָּקָר:
מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה!
תִּזְכּוּ לְשָׁנִים רַבּוֹת:

גיליון מס' 2534 * י"ב תשרי תשע"ט * 21 ספטמבר 2018
כפר הנשיא * עלון פנימי
עורכת: שושנה שרקי sachlav@kfar-hanassi.org.il

מצוות הסוכה אריה בן גוריון

הישיבה בסוכה, היציאה מדירת קבע לדירת ארעי יש בה טעמים רבים.

הראשון בהם - זכר ליציאת מצרים ונדודי העם במדבר ארבעים שנה, והיות בני - ישראל יושבים אז בסוכות. אפשר הדבר שהסוכה באה להזכירנו שחייב אדם לזכור בעושרו את העוני, בימי תפארתו את שפלותו, בגדולתו את מצבו כשהיה אדם פשוט, בימי שלום - את סכנת המלחמה, על פני היבשה - את סערות הים ובעיר - את המדבר. לפי שאין לך דבר שיש בו כדי לשמחנו יותר מאשר זכרון ימי הרעה בימי טובה מרובה ביותר.

הישיבה בסוכה באה איפא ללמד את האדם מידה טובה: שיהא שמח בחלקו. בתוך סוכה צנועה וקטנה ומסוככת ירק עצים בלבד - שם יקיים את מצוות השמחה בחג.

הסוכה נקראת גם "סוכת שלום", והיא מסמלת את הכמיהה לשלום האנושות כולה, ובחג הסוכות היו מקריבים, כשבית המקדש היה קיים, שבעים פרים, כנגד שבעים אומות העולם - כרמז על סוכת השלום בין ישראל לאומות העולם.

בואו לטייל בקיבוצנו 6 / טומי עמית

עד כה סיפרתי על צריפים, כי זה מה שהיה, בעצם היו עוד די הרבה צריפים. כמה מהם אף הועברו ממנסורה. ארבעה מהם נשרפו..... ואז התחיל עידן של בניה קשיחה. בטון ובלוקים. תוך שנה שנתיים צצו המכבסה, מחסן הנשק, גן שקד ושכונת מגורים "הקיבוץ המאוחד".

שני דברים כהקדמה.

1\ לא הוקם דבר במקום כלשהו לפי החשק של מישהו, עוד לפני שתקענו מכוש חפירה ראשון, קיבלנו תכנית מתאר לקבוץ של שלוש מאות חברים, לפי מיטב העקרונות של תכנון כפרי באותם ימים, ובה דבקנו למשך לא מעט שנים.

2\ כל מהלך בניה היה חייב באישור מהמוסדות המיישבים, והראשון בהם התנועה הקיבוצית. ומכאן שמה של השכונה: הקיבוץ המאוחד שבו היינו חברים עד לפילוג.

על מחסן הנשק לא אספר; הרי זה שושו והוא גם נהרס לאחרונה. המכבסה שימשה גם היא לרחצת הגברים(!) אחרי העבודה, כי שם תמיד היו מים חמים. גן שקד, שעומד היום בתפארתו המשופצת, הוא מקום הזיכרונות המוקדמים של רוב ילדינו, לטוב ולרע. כי גם פה שלטה הלינה המשותפת המושמעת. החוויות שחוו פה מידי ערב בשעת ההשכבה, היו לא רק של הילדים אלא גם של ההורים. גם פה היה מקום מפגש חברתי ואינטנסיבי, מי לטוב ומי לרע.

שכונת הקיבוץ המאוחד, שמונה בתים, שלושים ושניים חדרים – כל "דירה" היא רק חדר - עם מרפסת קטנה מאד, וחדר שירותים בלי מים. כן! התקציב לא הספיק. אז מה? הרי גם בצריף לא היו מים! ומי יהיו המיוחסים שייכנסו לבתים החדשים? לשם כך יצרנו רשימת וותק. מי שהכי מבוגר, מי שעלה קודם לארץ, מי שיש לו ילד, ועוד כאלה קריטריונים, ירשמו לו נקודות ערך בהתאם ושקלול הנקודות יזכה אותו בדירה --- עד גמר המלאי.

היו מאבקים על כל נקודת זכות? רק אל תשאלו.....גם לא את טומי

התערוכה של יעלי, למשל

ישבתי בישיבות וועדת התרבות החדשה, והרגשתי שם שאני "זקנת השבט". כשהתחלתי את כיתה א' הייתי רק בת חמש וחצי – ותמיד תמיד הייתי הכי צעירה, בכיתה, בשכבה בתנועה, וגם בחברתם של חברי גרעין ה', תמיד הייתי הכי צעירה (עד שהצטרפה קרול בילגורי לחבורה...). והנה, מזה שנים, אני מוצאת את עצמי בעיסוקים שונים בקיבוץ, וגם מחוצה לו, שאני הכי מבוגרת... בסך הכל זוהי הרגשה טובה (למרות שצריך להתרגל אליה), מכיוון שאני שמחה לראות צעירים מצטרפים, חיים כאן תורמים ומתנדבים, וכן, יש המשכיות.

ומכיוון שכך, חשבתי שמן הראוי שכזקנת השבט אנסח את ה"אני מאמין" של "תרבות בקיבוץ", כי היה לנו כבר ברור שזה לא רק חגים. התחלתי להכין לי רשימה ודי התלבטתי לגביה.

והנה הייתה הפתיחה של התערוכה של יעלי (פרנק) זיו בשבת האחרונה, ופתאום ראיתי את כל המטרות וההגדרות מתכנסות לשעה וחצי במקום אחד. אז מה היה לנו?

- אנשים יצאו מהבית ונפגשו.
- הציבור היה רב דורי, מתינוקות בזרועות ההורים עד לבני תשעים ומעלה.
- ההתכנסות הייתה סביב עניין תרבותי ממדרגה ראשונה: תערוכת אמנות, ברמה גבוהה.
- בחלק הרשמי של הפתיחה היו קטעים מרחיבי דעת והשכלה (פתיחה של דודו ודבריה של יעלי על עבודתה).
- והיו גם קטעי תרבות בדמות מופע מוזיקלי של האחים וגנר, מופע יפה ומתאים לסוג האירוע.
- האירוע היה על פי "מנהג המקום" שהוא כולל פרגון ליוצרים, ישיבה בשקט והקשבה לדברים הנאמרים ומושרים. (תרבות זה גם "ככה עושים אצלנו").
- "ככה עושים אצלנו", והתכנסות סביב פעילות תרבותית, הם חלק מהחינוך של הדור הצעיר. חינוך על ידי דוגמא אישית. הסתכלתי על הילדים שרובם, רוב הזמן, ישבו בשקט על המזרונים. בישיבתם זו הם קלטו, אולי קצת מהדברים שנאמרו, אך בעיקר מהאתוס של כפר הנשיא "ככה עושים אצלנו". החינוך והלמידה מתבצעים גם באמצעות חיקוי.

- הסעיף הקודם – הוא חשוב מאד. בישיבות התרבות שהשתתפתי בהן דברו לא מעט בני הקיבוץ על זיכרונותיהם ממה שהיינו עושים כאן פעם. הנחלת המורשת, לדעתי, היא חלק חשוב מקיומה של פעילות תרבותית, ושל בניית קהילה.

- וכנראה, שבלי כיבוד אין תרבות. הרבה פעמים אני תוהה אם באמת הכרחי שיהיה אוכל באירועים תרבותיים או לא, ועד שאגיע למסקנה, עלי לציין – היה כיבוד טעים, צנוע ומגוון.

כמובן שבזה לא מסתיימת רשימת המאפיינים של "תרבות" אצלנו והתחומים שיש לעסוק בהם, אבל, הכותרת אומרת: התערוכה של יעלי, למשל, וזה לא מעט ללמוד מאירוע אחד.

היה אירוע שתרם לנו רבות. תודה לכל מי שעסק במלאכה ותרם בכך עוד נדבך ל"ככה עושים אצלנו".

ומעניין לעניין בענייני תרבות

החלק הראשון שאני קוראת כשמגיע עיתון הארץ בימי ששי וערבי חגים, הוא המוסף "תרבות וספרות". במוסף לרגל יום הכיפורים מאמר מעניין מאת דן מירון על ספרו החדש של א.ב.יהושע "המנהרה". את המאמר מעטר צילום נפלא של דרור ארצי, צילום מנהרת הכרמל.

שאפו גדול, דרור.

תמר

"נתניהו הגיב בתקיפות על הזעם הרוסי על הפלת המטוס הרוסי בסוריה".

פצימות ב"לב הקיבוץ" / רחלי ומעין

אצלי, יום כיפור הוא יום שאני בודקת בתוכי האם פגעתי במישהו, האם אני מממשת את עצמי ואיך, האם אני הולכת בדרך הישר. וכאן זה מתחבר ל"לב הקיבוץ". אני כל כך מאמינה ברעיון הזה של מקום 'המאפשר' "להיות" "להיפגש" ו"להתנדב". ואני מרגישה שלאט לאט אנחנו מתקרבים להגשים את המקום הזה. מאחר ואין בידינו כסף גדול, שיאפשר לנו להקים ולבנות ולהגשים מהר את כל החלומות והרעיונות. אנחנו נאלצות כל הזמן לחסוך כסף ולדאוג שאנחנו מסיימות את החודש בלי גירעון, כי זה אחד הכללים שהצבנו לעצמנו ללא גירעונות. ולא רק בלי גירעון, אלא גם עם הכנסה מסוימת, כדי לקדם בכל חודש עוד קצת את לב הקיבוץ. וזה המקום להודות; ללאה בן אדיבה שמנהלת את חשבונות לב הקיבוץ בנאמנות ובמסירות אין קץ. המון תודה לך לאה בלעדייך זה לא היה קורה.

בשלב בו אנחנו נמצאים כעת, אנו מקדמים את עניין המועדון, "בית הקפה" קורם עור, גידים ווילונות. תלינו ווילון מול המטבח, כך שיהיה אסתטי ויפה ויסתיר את המטבח שמאחוריו. עכשיו אנחנו בונים דלפק הגשה ומדף גדול מתחתיו. כך שכל הכלים והמכשירים יהיו מונחים עליו ולכל חפץ יהיה מקום משלו. ובנוסף שולחן עבודה ושולחן הגשה. בעזרת שמעון והרולד, הוצאנו את הצינור הגדול של המזגן שהיה במטבח ותפס הרבה מקום. עכשיו יש לנו מקום לשולחן ולפלטות חשמליות גדולות, כך שנוכל להתחיל באמת לבשל כמו שצריך ולא להמשיך לעבוד במצב של תת תנאים.

ואם התחלתי עם יום הכיפורים, אז אגלה לכל מי שלא בא להתפלל ביום כיפור שהמועדון הפך להיות לרגע, לבית כנסת מאוד נאה ומכובד. ובלב הקיבוץ לאחר התפילות אכלו המתפללים והצמים את הסעודה ששוברת את הצום, במקום מסודר ומחופה לבן והיה נעים לשבת לאכול, בזמן שלילדים היה מקום לשחק בלי להפריע. ונגיד תודה גדולה לרינת אורן, לירון החבר שלה, ולעמק, שהכינו את הארוחה. תודה גדולה לאלק, שהיה אחראי על הכל באכפתיות ובאחריות שאין כדוגמתן.

אני עצמי לא צמה ולכן היו לי יומיים נהדרים עם הנכדים הקטנים שלי. היו אלה יומיים גדושים בפעילויות, בעיקר משום שבחלק של יום הכיפורים, הטלוויזיה לא פעלה. היה כיף גדול להעביר איתם את הזמן.

אני מבקשת להודות לזוהר וולפסון שמארגנת תורנות לסידור 'לב הקיבוץ' לאחר הפעילות בימי שני וחמישי, בהם אנו מגישים ארוחת ערב בלב הקיבוץ. ולהודות גם לכל המתנדבים שמתגייסים בשעת הצורך. בכל פעם ש'לב הקיבוץ' נפתח מתייצבים שלושה מתנדבים ומסדרים את המקום. וזה ממש מחמם את הלב, ונותן תחושה שלדבר הזה יש סיכוי להמשיך ולשרוד. אז שוב תודה מכל הלב למתנדבים בעם.

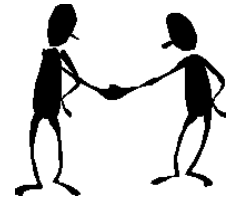
ועכשיו כשבאמת הולכים אוטוטו לשים על הגג של המטבח גג סולרי ולצורך זה מחזקים ומכסים את כל הגג, כך שהוא לא יטפף יותר מים בחורף אל תוך המטבח ואל חדר הספורט שנמצא בו. אורנית מארגנת צוות לעניין שיתחיל לשפץ את המקום וכשיר אותו לפעילות ספורטיבית, לשימוש של כולם. אורנית מזמינה כל אחד שיש לו עניין בחדר ספורט ליצור איתה קשר.

שולי ששהתה איתנו כמה זמן חזרה לביתה בניו זילנד. מדוע אני מציינת את זה? משום שהיא יכלה לשוב הביתה רק לאחר שסיימה את פרויקט צביעת הכבשים יחד עם מרים כהן אחותה. הפרויקט עצמו כמעט הגיע לסיומו. כל יום אפשר היה לראות את שולי ומרים צובעות מהשעות המוקדמות של היום עד שקיעת החמה. וכבשה אחת אחר השנייה קיבלו זכות לקיום מחדש. נשאר רק עוד 12 כבשים שאותן המכינה מבקשת לצבוע.

פרויקט נוסף שמרים כהן ושולי החלו ובו יש עדיין הרבה עבודה, הוא לוחות הפסיפס מכלי קרמיקה שמביאים מהבית, שוברים ומדביקים על הלוח כפסיפס. מי שעדיין לא ראה את הפסיפס שהולך ומתהווה, מוזמן לבוא לראות ולאחר מכן תוכלו להביא כלים מהבית ולהכין אחד משלכם. התוצאה ממש מקסימה.

אז זהו להפעם וניפגש בלב הקיבוץ מעין ורחלי

נעים להכיר / מיכל אשחר

השאלות זהות בכל שבוע, השאיפה היא להכיר את כל חברי הקהילה,

והשבוע – **ארי לוין שטיינר**, שכולנו מכירים מהדואר (מזכירות טכנית)

איך הגעתי לקיבוץ

נולדתי בכפר הנשיא להוריי הלאו, עשיתי את המסלול הרגיל – בית ספר מקומי בכפר הנשיא, תיכון בכפר בלום, טיול ארוך אחרי הצבא בארה"ב. חזרתי לקיבוץ לתקופה קצרה, ונסעתי לאנגליה לשש שנים. חזרתי לקיבוץ ועבדתי בוויילג', שזה מפעלון אופנה שהיה כאן. בהמשך הלכתי ללמוד תפירה ותדמיתנות. זו היתה תקופה מיוחדת, העבודה עם התופרות של הוויילג'. את גלעד פגשתי בחתונה של חברים - בת כפר הנשיא שהתחתנה עם בן מגידו, משם בא גלעד. עזבנו למגידו לנסות לגור שם, היינו שם תקופה קצרה של כשנה, ואז החלטנו לבוא לכאן, וכאן התחתנו. זה היה ב-1993. נולדו לנו ארבעה ילדים, האחרונה נולדה לתוך ההפרטה. החיבור בין התהליכים גרם לכך שלקחנו את ההחלטות החינוכיות לגביה, ואז הקמתי את המשפחתון, שפעל 11 שנים וגרם למהפך עבורי. אלו היו שנים מעולות, של עצמאות וחיזוק הביטחון העצמי, לקיחת המושכות לידיים וקבלת ההחלטות החינוכיות לגבי הילדים שלי.

מה אני עושה בחיים

בעבר עבדתי הרבה בתלונות ובגיל הרך, וגם כאמור הפעלתי את המשפחתון. הנסיבות הביאו אותי לעבודה במשרד הדואר, מה שפעם נקרא מזכירות טכנית. אני מאוד אוהבת את העבודה, את המפגש עם האנשים, עם הקהילה, עם הוותיקים. אני גם מרכזת את ענף בית בלונד – ענף מאוד דינמי שמשאיר אותי מאוד גמישה. אני מאוד משתדלת לתת עזרה לכל אחד, בלי יותר מדי טעויות בדרך.

קרובי משפחה בקיבוץ

אמא שלי – הלן לוין

בעלי - גלעד

הילדים – שירה (23), ירין (חייל, 20), דולי (יב'). שגיב (25) מתגורר בפריז בשנתיים האחרונות והתחתן לאחרונה.

הכלב - דילן

צביה כץ היא בת דודה שלי מצד אבא שלי ואמא שלה, כך שילדיה עודד ושחר ומשפחותיהם הם גם קרובי משפחה.

כמה מילים על הקיבוץ

אנחנו כבר שנים גרים ליד הבריכה, ולמרות שאני לא יכולה ליהנות מהמקום, בגלל השמש ממנה אני צריכה להמנע, אני מאוד אוהבת את הבריכה, את המפגש עם האנשים. בתקופה שיש בריכה, משמח אותי לראות את המשפחות והילדים אחרי הצהריים. הרעש של קולות הילדים משמח אותי מאוד. נחמד לקום בבוקר ב 5:30 ולשמוע את משכימות הקום שבאות 'לעשות' בריכות. יש אנשים שהיו חושבים שזה מטרד, לגור ליד בריכה – בשבילי זה רעש משמח. אני רוצה גם להודות לרותי עמית, שושנה יודאיקין ומאיר ריינס על הספריה. כל כך חשוב להן שאנשים יקראו, רותי הופכת עולמות בשביל ההנאה שבקריאה, ואני מאוד מעריכה את העבודה של כל צוות הספריה.

משהו שאני רוצה לספר

לפני כשבועיים התחתן בני הבכור. להחליף סטטוס מלהיות אימא ללהיות אימא לבן שהתחתן, זה מאוד מרגש כמובן, אבל זה יותר מזה. קשה להסביר ולהגדיר את מה שאני חשה, זה משהו מציף, מאוד נוכח – משהו בזה שיש לו קשר משמעותי של caring עם מישהי, משנה משהו, משמח אותי ומשנה את מידרג הדאגות, מוריד אותן מעט ממני למרות שהן תמיד נשארות. הסטטוס שלי בפלאפון הוא "אימא מחבקת", יש לי תכונה כזו, ואני מקווה שזה לא יעבור לי.

תודה רבה ארי, נעים להכיר!

מסע בנהר הזמן

בעקבות ספורו של טומי בדברי הכפר היום, מי יודע?
מי מכיר? מי זוכר? - את הצריפים בתמונות כאן למטה?

אם עוד עומד הצריף הישן. אם עוד יש מטפס על הקיר.
אור צהוב של עששית ועשן, והתריס חורק פה דיאז על הציר.

שן, שן, צריף ישן, חלומות הרקומים חוט זהב

משולחן העורכת

45 שנה, למלחמת יום הכיפורים

"לובשי חול וחגור וכבדי נעליים

בנתיב יעלו הם, הלוך והחרש

לא החליפו בגדם, לא מחו עוד במים

את עקבות היום הפרך וליל קו האש".

(מתוך "מגש הכסף", נתן אלתרמן, שלהי 1947,
כמה שבועות לאחר תחילת מלחמת העצמאות)

אחרי 45 שנה, עקבותיה של המלחמה עדיין ניכרים במשתתפים בה.

"אני מבטיח לך"

במלחמת יום כיפור יצאו המלחין דובי זלצר ויהורם גאון להופיע לפני חיילים בקווי כל החזיתות, בדרום ובצפון. בכל מקום שאלו אותנו חיילים מדוע לא נכתבו שירים על המלחמה הזאת. באחת ההופעות הם פגשו את חיים חפר בבור המפקדה בביר גפגפה, וסיפרו לו על בקשת החיילים... הוא ישב וכתב את מילות השיר, וזלצר ישב על אבן והלחין את השיר. למחרת שר יהורם גאון את השיר לפני יחידת הצנחנים, כשהוא קורא את המילים מתוך הדף. הצנחנים הצטרפו לפזמון החוזר, ופה ושם זלגו דמעות מעיניהם.

"אני מבטיח לך, ילדה שלי קטנה
שזאת תהיה המלחמה האחרונה..."

חג שמחה!

שבח ושלום